

40. Ders

İNNE VE BENZERLERİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِن ve benzerleri:

اِن - اِنَّا - اِنَّمَا - اِنِّى - اِنِّيْ - اِنِّىْ - اِنِّيْ

إِن ve benzerleri,

isim cümlesinin başına gelirler.

Yani mübtedâ ile haberin

önüne geçerler.

اِنِّ ve benzerleri,
mübtedâ ile haberin
adını değiştirirler.

Artık **mübtedâ**nın adı,

ان'nin ismi;

haberin adı da

ان'nin haberi

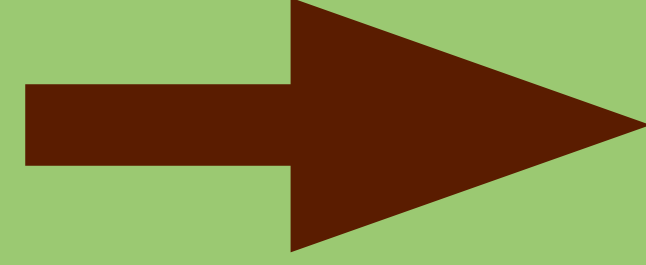
olarak değişmiştir.

إِن ismini **nasb**,
haberini **ref** eder.

İsim
cümlesi

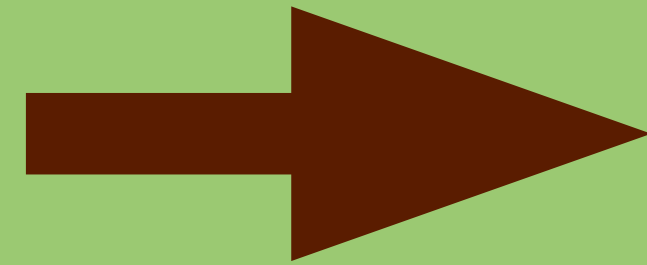
haber

müpteda

merfu (ötrelî)

merfu (ötrelî)

إنّ 'li
cümle

إنّ 'nin haberi

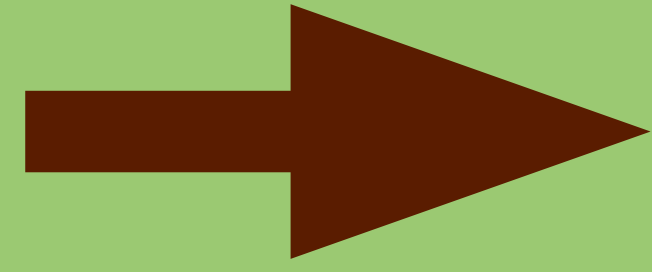
إنّ 'nin ismi

merfu (ötrelî)

mansub (üstünlü)

İsim
cümlesi

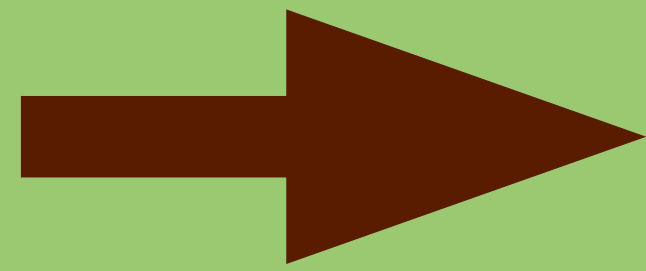
صَبُورٌ

haber

الْجَمَلُ

müpteda

إِنَّ
cümle

صَبُورٌ

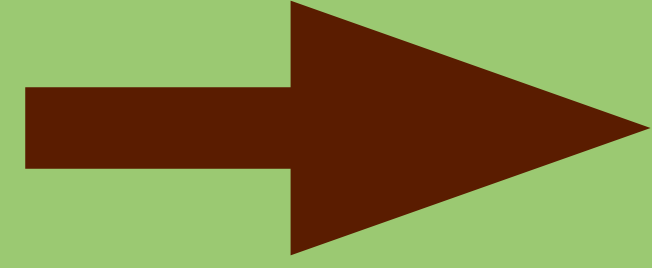
إِنَّ'nin haberi

إِنَّ الْجَمَلُ

إِنَّ'nin ismi

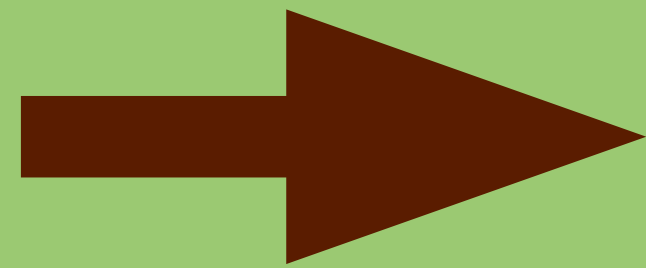
İsim
cümlesi

صَبُورٌ
الْجَمَلُ

Deve sabırlıdır

İn
cümle

صَبُورٌ
الْجَمَلُ
إِنَّ

Kesinlikle deve sabırlıdır

اللَّهُ غَفُورٌ

haber

merfu'

müpteda

merfu'

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ

inne'nin
haberi

merfu'

inne'nin
ismi

mansub

اِنَّ tekid ve pekiştirme edatıdır.

Cümleye

“muhakkak, kesinlikle, şüphesiz,
gerçekten, elbette”

gibi anlamlar katar.

الْعِلْمُ نُورٌ

İlim
nurdur.

إِنَّ الْعِلْمَ نُورٌ

Muhakkak
ilim nurdur.

Bu harf de **tekid ve pekiřtirme** harfidir.

İsim cümlesinin anlamını **mastara** çevirir.

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

Bu harf ile başlayan cümleye
masdar-ı müevvel (te'villi mastar) denir.

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

Bu harf ile başlayan cümleyi,
başka bir cümleye bağlamak gerekir.

عَلِيٌّ ذَاهِبٌ إِلَى السُّوقِ

Ali çarşıya gidendir
(gidiyor).

رَأَيْتُ أَنْ عَلِيًّا ذَاهِبٌ إِلَى السُّوقِ

Ali'nin çarşıya
gittiğini gördüm.

mahallen merfu'

'nin haberi

**'nin
ismi**

mansub

رَأَيْتُ أَنْ عَلِيًّا ذَاهِبًا إِلَى السُّوقِ

mef'ûl

**mahallen
mansub**

fiil + fâil

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

Teşbih (benzetme) edatıdır.
Cümleye “güya, sanki, -miş gibi”
anlamı kazandırır.

الْقَمَرُ مِصْبَاحٌ

haber

merfu'

müpteda

merfu'

كَأَنَّ الْقَمَرَ مِصْبَاحٌ

كَأَنَّ'nin

merfu'

haberi

كَأَنَّ'nin

mansub

ismi

الْقَمَرُ مِصْبَاحٌ

Ay kandildir

كَأَنَّهُ الْقَمَرُ مِصْبَاحٌ

Sanki ay
kandildir

الْكِتَابُ رَفِيقٌ

Kitap
arkadaştır

كَمَا أَنَّ الْكِتَابَ رَفِيقٌ

Kitap sanki
arkadaştır

Bu edatın kullanım amacı,
söylenen sözden dolayı
muhâtabın zihninde oluşacak
yanlış anlamayı önlemektir (istidrâk).

“Lakin, fakat, ama, ancak, ne var ki”
anlamlarında kullanılır.

Birbirine ters olan iki hükmün
arasında yer alır.
Bu sebepten dolayı
cümleye bu harf ile başlanılmaz.

Fiillerin önünde
(كَانَ) şeklinde sonu cezimli gelir.

حَضَرَ الطُّلَابُ سَلِيمٌ غَائِبٌ

2. cümle

1. cümle

حَضَرَ الطُّلَابُ لَكِنَّ سَلِيمًا غَائِبٌ

لَكِنَّ'nin

haberi

merfu'

لَكِنَّ'nin

ismi

mansub

حَضَرَ الطُّلَّابُ سَلِيمٌ غَائِبٌ

Selim
yoktur

Öğrenciler
geldiler

حَضَرَ الطُّلَّابُ لَكِنَّ سَلِيمًا غَائِبٌ

Öğrenciler geldiler ancak
Selim yok

Bahçe genişdir fakat
ağaçları azdır

الْحَدِيقَةُ وَأَسِيعَةٌ لَكِنَّ أَشْجَارَهَا قَلِيلَةٌ

لَكِنَّ'nin

haberi

merfu'

لَكِنَّ'nin

ismi

mansub

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

Temenni içindir.

Keşke anlamını içerer.

Olması mümkün olmayan
veya olması çok zor olan şeyleri
temenni etmek için kullanılır.

أَفَاكِيهَةٌ نَاضِجَةٌ

haber

merfu'

müpteda

merfu'

أَيَّتْ أَفَاكِيهَةٌ نَاضِجَةٌ

أَيَّتْ'nin

merfu'

haberi

أَيَّتْ'nin

ismi

mansub

أَفَاكِهَةٌ نَّاضِجَةٌ

Meyve
olgundur

أَفَاكِهَةٌ نَّاضِجَةٌ

Keşke meyve
olgun olsa

أَلْجَوُّ مُعْتَدِلٌ الْيَوْمَ

Bugün hava
ılımandır

أَلَيْتَ الْجَوُّ مُعْتَدِلٌ الْيَوْمَ

Keşke bugün
hava ılıman olsa

Ümit etme için kullanılır.

“Belki, ola ki, ihtimal ki, umulur ki”
anlamlarına gelir.

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

الْأَسْنَادُ فِي حُرْفَيْهِ

mahallen
merfu'

haber

müpteda

merfu'

لَعَلَّ الْأَسْنَادُ فِي حُرْفَيْهِ

mahallen
merfu'

لَعَلَّ'nin
haberi

لَعَلَّ'nin
ismi

mansub

الأسنادُ في عُزْفَتِهِ

Hoca
odasındadır

لَعَلَّ الْأَسْنَادُ فِي عُزْفَتِهِ

Umulur ki hoca
odasındadır

الْكِتَابُ رَحِيصٌ

Kitap
ucuzdur

لَعَلَّ الْكِتَابُ رَحِيصٌ

Umulur ki kitap
ucuzdur

اِنِّ

ve benzerlerinin **isminin**
muttasıl zamir olması

İsim cümlesinde müpteda,
munfasıl zamir olursa,

başına **إِن** ve benzerlerinden birisi geldiği zaman,

bu zamir muttasıl zamire dönüşür,

إِن ve benzerlerine **bitişir.**

عَفُورٌ

haber

merfu'

هُوَ

müpteda

merfu'

عَفُورٌ

inne'nin
haberi

merfu'

إِنَّهُ

inne'nin
ismi

mahallen
mansub

İsim cümlesindeki müptedayı,

إِن 'li cümlede

zamir olarak kullanalım:

إِنَّ الشَّجَرَةَ بَعِيدَةٌ

O gerçekten uzaktır

Ağaç gerçekten uzaktır

أَنَّهَا بَعِيدَةٌ

inne'nin haberi

merfu'

inne'nin ismi

mahallen mansub

اِنَّ ve benzerlerinin sonuna

مَا harfi geldiği zaman,

ismini **nasb** haberini **ref** etmez.

إِنَّمَا الْحَيَاةُ طَيِّبَةٌ

Hayat ancak tatlıdır

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

أَمْأ ve أَمْأ kasr (sınırlandırma) edatıdır.

Anlamı, “ancak, yalnız” şeklindedir.

Bu edat fiil cümlelerinin başına da gelebilir.

إِنَّمَا يُعَاقَبُ
الطَّٰغِيٰتُ

**Ancak hırsız
cezalandırılır**

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

اِن ve benzerlerinin haberleri
isimlerinden önce gelebilir.

Şüphesiz ağacın
üstünde bir kuş var

إِنَّ فَوْقَ الشَّجَرَةِ
عَصْفُورًا

إِنَّ 'nin ismi

mansub

إِنَّ 'nin haberi

mahallen
merfu'

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

اِن ve benzerleri,

Arapçada fiile benzeyen harfler

adıyla da anılır.

(Hurûfu'l müşebbehe bi'l fiil)

Çünkü bu edatlar
üç ve daha fazla harflidirler.
Fetha üzerine mebnidirler.
Cümle içinde fiile benzer anlamlar taşırlar.

ان ve benzerlerine,

nevâsih (hükmü deęiřtirenler) de denir.

Çünkü bunlar

müptedayı kendilerine isim yapmışlar

ve onu nasb etmişlerdir.

اِنْ ve benzerleri

mebnidir.

Hiç bir surette

yapıları ve harekeleri değişmez.

Bu edatların

müzekker-müennes

müfred-tesniye-cemi

olma durumları yoktur.

Ayetlerden Örnekler

أَسْتَعِينُ بِاللَّهِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Asr Suresi 2:

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ

İnsan gerçekten ziyan içindedir.

Gerçekten
insan

إِنِّ الْإِنْسَانَ

ziyan içinde

تُفِي حَسْرَةٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bakara Suresi 107:

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

**Bilmez misin ki,
göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'ındır.**

Bilmedin mi?
Bilmez misin?

أَلَمْ تَعْلَمَ

şüphesiz
Allah

أَنَّ اللَّهَ

göklerin ve yerin
hükümrânlığı

Onundur

لَهُ

مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bakara Suresi 203:

وَاعْلَمُوا أَنَّهُمْ إِلَيْهِ يُحْشَرُونَ

Ve sonunda O'nun huzurunda toplanacağınızı bilin.

وَاعْتَمُوا

bilin

أَنْتُمْ

şüphesiz
siz

O'na

إِلَيْهِ

haşır edileceksiniz

تُحْشَرُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Şura Suresi 17:

وَمَا يُذْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ

Sen nereden bileceksin
belki de o saat (kıyamet) yakındır.

Sen nereden
bileceksin

وَمَا يُدْرِيكَ

belki de o saat
(kiyamet)

تَعْلَمُ السَّاعَةَ

yakındır

قَرِيبٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Hucurat Suresi 10:

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ

Müminler ancak kardeştir.

Ancak

أَيْحَاً

müminler

الْمُؤْمِنُونَ

kardeştir

الْأَخَوَاءُ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Neml Suresi 10:

كَأَنَّهَا جَانٌّ

Sanki o bir yılan.

Sanki o

كَأَنَّهُا

bir yılan

جَبَانٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bakara Suresi 25 1:

وَلٰكِنُّ اللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلٰی الْعٰلَمِیْنَ

Ancak Allah, bütün âlemlere karşı lütuf sahibidir.

Ancak Allah

وَأَكْبَرُ اللَّهُ

lütuf
sahibidir

ذُو فَضْلٍ

bütün âlemlere

عَظَى الْعَالَمِينَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Furkan Suresi 28:

لَئِنِّي نَبِيٌّ لِّمَنْ تَخْتَلِفُ أَلْسِنَتُهُمْ
فَلَا يَفْقَهُونَ كَلِمَاتِي

“Keşke falanı dost edinmeseydim!”

Keşke ben

أَتَيْتَنِي

edinmeseydim

أَمْ أَتَيْتَنِي

falanı

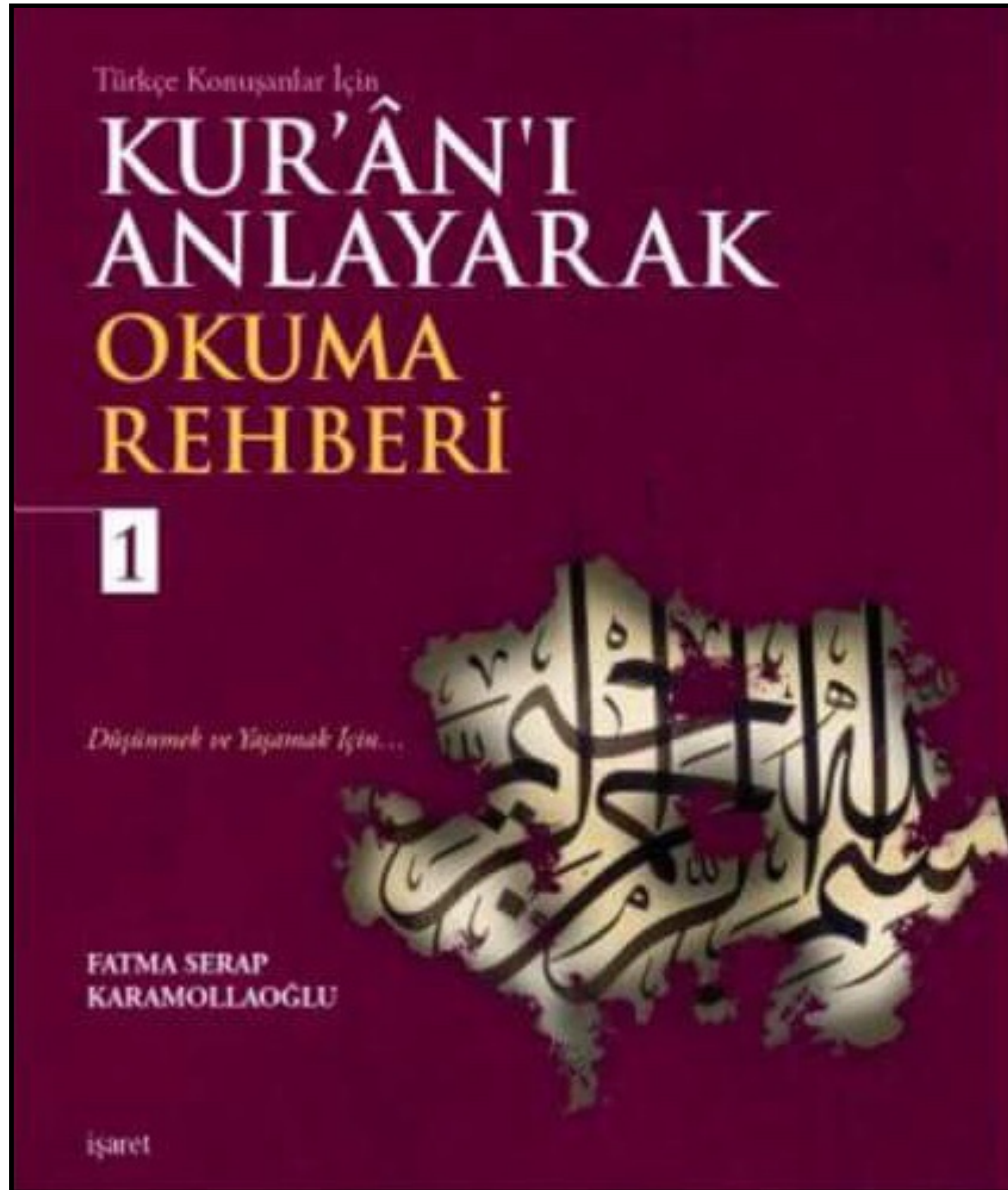
فُلَانًا

dost

خَلِيلًا

Fatma Serap Karamollaoğlu

**Türkçe
Konuşanlar
İçin
Kur'ân'ı
Anlayarak
Okuma
Rehberi**

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

Kur'an'ı

Anlayarak Okuma Rehberi